

Skapad av: Jennie Eriksson	Modifierad av: Jennie Eriksson	Dokumentnummer: 507185	Modifierad datum: 2026-08-25	Revision: 0
-------------------------------	-----------------------------------	---------------------------	---------------------------------	----------------

VA-taxa 2027

VA-verksamheten finansieras genom VA-taxan, som består av bruksavgift och anläggningsavgift. Bruksavgiften är en löpande avgift som täcker driftkostnader och består av fasta och rörliga delar. Anläggningsavgiften är en engångsavgift för anslutning till det allmänna VA-nätet och finansierar utbyggnaden av anläggningen. När avgiften är betald har fastigheten permanent rätt att nyttja VA-anläggningen.

Behovet av att höja VA-taxan beror främst på hög investeringstakt. Alingsås växer, vilket kräver utbyggnad av VA, samtidigt som befintlig infrastruktur behöver omfattande förnyelse och reinvesteringar.

Nya, lånefinansierade investeringar ökar kapitalkostnaderna kraftigt – från cirka 40 % av verksamhetskostnaderna 2026 till 60–70 % inom fem år. Därtill kommer kostnader för klimatanpassning, säkerhet och ökad resiliens.

Även ökade priser på material, el och kemikalier samt nya lagkrav bidrar till högre kostnader. Till ovanstående kommer också ökade personalkostnader då det krävs större organisatorisk kapacitet och kompetens för att möta behoven av planerings-, investerings- och genomförandeförmåga. Det som tidigare har varit en förvaltande organisation har behövts utvecklas till en byggande och utvecklande organisation. Inte bara inom VA, utan även som en del av samhällsbyggnadsprocessen. För att ändå reducera dessa kostnader har verksamheten valt att företrädesvis anställa egen personal vilket blir mer effektivt och billigare än att köpa in konsulttjänster.

En 10-årig verksamhetsplanering ger långsiktighet i drift och investeringar, möjliggör en jämnare taxeutveckling och minskar akuta åtgärder. Målet är en hållbar, robust och rättvis VA-försörjning där tillväxt möjliggörs, genom bland annat ökad förnyelse, färre läckor och översvämningar samt stärkt säkerhet och kundservice. Exempel på nödvändiga investeringar är nytt avloppsreningsverk i Alingsås, åtgärder på VA-anläggningar i Bjärke, åtgärder på vattenverket i Alingsås, ökad utbytestakt på VA-ledningsnätet, utbyte av avloppspumpsstationer. Mycket av den infrastruktur som byts ut är sedan länge avskriven, vilket betyder att de gamla anläggningarna och ledningarna inte genererar kapitalkostnader för avskrivningar och räntor

Arbetet med att revidera VA-taxan för 2027 påbörjades 2025 då verksamhetsplanen och nyckeltal ses över och uppdateras. Därefter tas de kommande 5 års investeringar fram för politiskt beslut. I början av 2026 beräknades investeringarnas kommande kapitalkostnader, vilka belastar driftbudgeten som sedan togs fram i sin helhet under mars 2026. I april och maj beräknades sedan vilken VA-taxa som krävs för att få driftbudgeten att gå ihop.

Alingsås har höga VA-avgifter jämfört med andra kommuner, främst till följd av tidiga satsningar på att förnya åldrande VA-infrastruktur. När fler kommuner genomför

Bilaga - PM Ekonomisk bedömning

Skapad av:	Modifierad av:	Dokumentnummer:	Modifierad datum:	Revision:
Jennie Eriksson	Jennie Eriksson	507185	2026-08-25	0

motsvarande investeringar väntas VA-taxorna öka även där, vilket ger en mer rättvis jämförelse.

Brukningsavgiften höjs med 5 % för 2027. Undantag är dagvattenavgiften för huvudgator, allmän platsmark och Trafikverkets vägar, som höjs med 1,2 %. Övriga avgifter lämnas oförändrade. För en genomsnittsvilla (typhus A) innebär höjningen +62 kr/månad, till totalt 1 294 kr/månad inkl. moms. För ett flerbostadshus (typhus B, 15 lägenheter) blir kostnaden +40 kr/månad och lägenhet, motsvarande 12 504 kr/månad inkl. moms.

Anläggningsavgiften höjs med 3,2 %, i linje med ökningen av entreprenadindex. För en genomsnittsvilla ökar avgiften från 274 540 kr till 283 120 kr inkl. moms. För ett flerbostadshus med 15 lägenheter ökar avgiften från 1 027 145 kr till 1 059 815 kr inkl. moms.